

**NOT: Basit yaralama, hakaret tehdit gibi suçlardan 1 yıl ve üstü ceza alanlardan bilahare memnu hakların iadesi kararı alınması hakkında**

T.C.  
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI  
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-12417810

07/05/2025

Konu: Görüş (Basit Yaralama, Hakaret Tehdit Gibi Suçlardan 1 Yıl ve Üstü  
Ceza Alanlardan Bilahare Memnu Hakların İadesi Kararı Alınması)

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: ..... tarihli ve ..... sayılı yazı.

Başkanlığınızda 657 sayılı Kanuna tabi çalışmakta iken basit yaralama, tehdit, hakaret gibi suçlardan bir yıldan fazla ceza aldıkları için memuriyetlerine son verilen iki personelin bilahare memnu hakların iadesi kararı aldığından bahisle mezkûr Kanunun 93 üncü maddesi gereğince atamalarının yapıp yapılamayacağına ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde, "...

5. Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak.

..." hükmü,

93 üncü maddesinde, "T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre emekli olanlardan (5434 sayılı Kanunun 104 üncü maddesine göre emeklilikle ilgili görevlere yeniden atanamayacaklar hariç) sınıfında yazılı nitelikleri taşımakta bulunanlar kanunun 92 nci maddesi hükümlerine göre kurumlarda boş kadro bulunmak şartıyla yeniden memurluğa alınabilirler..." hükmü,

98 inci maddesinde, "Devlet memurlarının

...

b) Memurluğa alınma şartlarından her hangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya memurlukları sırasında bu şartlardan her hangi birini kaybetmesi;

...

hallerinde memurluğu sona erer." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde, "(1) Kişi, kasten işlemiş olduğu suçtan dolayı hapis cezasına mahkûmiyetin kanuni sonucu olarak;

a) Sürekli, sürekli veya geçici bir kamu görevinin üstlenilmesinden; bu kapsamda, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğinden veya Devlet, il, belediye, köy veya bunların denetim ve gözetimi altında bulunan kurum ve kuruluşlarca verilen, atamaya veya seçime tabi bütün memuriyet ve hizmetlerde istihdam edilmekten,

...

yoksun bırakılır.

..." hükmü bulunmaktadır.

Yine, 5352 sayılı Adli Sicil Kanununun 13/A maddesinde, "(1) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu dışındaki kanunların belli bir suçtan dolayı veya belli bir cezaya mahkûmiyete bağladığı hak yoksunluklarının giderilebilmesi için, yasaklanmış hakların geri verilmesi yoluna gidilebilir. Bunun için; Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları saklı kalmak kaydıyla,

a) Mahkûm olunan cezanın infazının tamamlandığı tarihten itibaren üç yıllık bir sürenin geçmiş olması,

b) Kişinin bu süre zarfında yeni bir suç işlememiş olması ve hayatını iyi halli olarak sürdürdüğü hususunda mahkemede bir kanaat oluşması,

gerekir.

..." hükmü yer almaktadır.

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğünün 5.1.2023 tarihli ve E-74073113-045.02-128785 sayılı yazısında, *"Söz konusu mahkeme kararlarından anlaşılacağı üzere; her ne kadar yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı kişilere mahrum kaldıkları hakları kullanma yetkisini verse de 657 sayılı Kanun'un Devlet memuru olmanın genel şartını düzenleyen 48 inci maddesinde yer alan "affa uğramış olsa bile.." ibaresinden sonra sayılan suçlardan birini işleyenler için bu karar Devlet memuru olabilme koşullarını sağlama bakımından bir hak doğurmamaktadır."* denilmiştir.

Bu itibarla, Başkanlığınızda 657 sayılı Kanuna tabi olarak görev yapmakta iken basit yaralama, tehdit, hakaret gibi suçlardan bir yıldan fazla ceza aldıkları için memuriyetlerine son verilen ve bilahare emekli olduktan sonra memnu hakların iadesi kararı alan ilgililer hakkında yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde işlem tesis edilmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü